

Poštnina plačana v gotovini.

GORENJSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV KRAJN

Leto IV. Št. 38

Kranj, 20. septembra 1951

Cena din 5-

Ti-le delaveci so že izpolnili petletni plan v svojem podjetju, "Tovarni čevljev" v Kranju. Za sedaj samo po vrednosti, čez en mesec pa najbrž tudi po količini.

Prvi gasilski festival v Kranju

Kranj je v nedeljo navsezgodaj oživel. Uniformirane gasilske enote na vozovih, na osebnih, tovornih in gasilskih avtomobilih so ga prebudile in se začele zbirati na telovadšču Korotana. Ze ob sedmih zjutraj se je zbralo tu čez 2000 gasilcev, med katerimi so bili tudi gostje iz Kopra z najmodernejšim gasilskim avtomobilem, dalje iz krškega, ljutomerskega, idrijskega in kočevskega okraja ter iz okolice Ljubljane. Republiško gasilsko zvezo je zastopal poveljni Miran Spicer, ministra za notranje zadeve pa njegov pomočnik P. Zorko, ki je prinesel s seboj ministrovo darilo pravku šolskega trodelnega napada.

Pogled na ogromno množico gasilcev je bil čudovit. Ko je tehnični štab, pod vodstvom Naceta Reša, izdal dnevno povelje, je godba zaigrala pozdrav zastavi. Ob devetih so bile na Titovem trgu kombinirane vaje z orodjem, katere se zlasti gostje z zanimanjem gledali. Poletni vaj je sledila parada. Ta je zajela okoli 2200 uniformiranih gasilcev — pionirjev, mladink in mladincev ter članov in članic.

Na zborovanju, prav tako na Titovem trgu, so gevorili predstavniki oblasti, množičnih organizacij, zastopnik ministra za notranje zadeve, predstavnik republike gasilske zveze in za njim predstavnik gasilske zveze FLRJ. Vsi govorniki so poudar-

Zmage Tržičanov na motodirkah v Novi Gorici

V počastitev četrte obletnice priključitve Slovenskega Primorja k matični domovini so bile, poleg drugih prireditiv, tudi cestne moto dirke. Na teh so sodelovali tudi tržički motoristi.

Najboljši čas dneva je postavil na Puchu 250 ccm Anton Jenko, Mirko Hrast je v kategoriji 250 ccm dosegel tretje mesto in novinec Pavel Rupar četrti mesto. V prikolicah do 600 ccm je zmagal državni gorski prvak Kurnik Franci.

VREDNI SO POSNEMANJA

Podružnice „Obutve“ v Kranju, Mariboru, Tržiču in Murski Soboti so dale rešilni postaji v Tržiču iz svojega fonda za prosto razpolaganje 20.000 dinarjev. Uslužbenstvo rešilne postaje se delovnemu kolektivu najtopleje zahvaljuje za pomoč in obljudila, da bo denar uporabilo v splošno družbeno korist.

AVTOMOBILSKA NESREČA PRI HOTAVLJAH

Pretekli ponedeljek je prišlo na poti od Hotavelj proti Podgori do avtomobilske nesreče. Avtobus, ki vozi redno iz Skofje Loke v Žiri, je zavozil s ceste, se prevrnil in k sreči obtičal za krepkim drevesom, preden se je utegnil skotaliti po bregu navzdol. Vendar brez vsake nesreče ni šlo. Trije potniki so se močno porezali na razbitem steklu, mlada dijakinja pa si je zlomila roko.

Baje se šoferju Francu Tavčarju, ki vozi po tej progi že pet let, še nikoli ni zgodila najmanjša nesreča. To pot pa je nepričakovano odpovedal motor, volan pa prenehal funkcionirati, dasi je avtobus prišel pravkar iz generalnega popravila.

jali, da je slovensko gasilstvo tehnično najbolj popolno v naši državi in čestitali gasilski četi v Kranju, ki je prva po osvoboditvi priredila gasilsko revijo.

Popoldne ob 14. uri se je pričelo tekmovanje sektorovih prvakov, med katerimi so zasedli prva tri mesta: Kranj, "Tiskanje" in tretje ženska desetina iz Stare Loke. Sledil je kulturni program, s katerim pa se morali zaradi dežja prenehati. Klub temu pa so godba LM iz Ljubljane, godba SKUD "France Prešeren" in gasilska godba iz Kranja že dolje precej pripomogle k prazničnosti in slavnosti festivala.

Dež je preprečil tudi, da bi zmagovalce slovesno nagradili. Kranjski gasilci bodo poskrbeli, da bo nagraditev, čeprav že po festivalu, lepa in slovesna.

Lesno industrijsko podjetje v Kranju res zaslubi priznanja

Pred nedavnim je dobilo Lesno industrijsko podjetje v Kranju za uspehe v prvem polletju od Glavnega odbora sindikatov Slovenije in resorne direkcije prehodno zastavo in 130.000 din nagrade. Je to že drugi uspeh v letošnjem letu. V tekmovanju za 10-letnico OF je bilo namreč — med podjetji te vrste v Sloveniji — najboljše.

V lesni stroki, kjer je proizvodni proces v precejšnji meri odvisen od prirode in vremena, je dokaj težko doseči take uspehe. Letos na primer v prvih mesecih skoraj ni bilo mogoče spravljati lesa v dolino, ker je bilo ogromno snega. Na stotočo dinarjev je potrošilo podjetje samo za to, da so postale ceste in poti po gozdovih uporabne. S sečnjo so začeli zaradi ogromnega snega v gorskih legah šele v maju. Kljub vsem tem težavam pa so gozdniki delavci do 30. avgusta izpolnili 86% letnega plana sečnje, oddaje pa 69%, kar je izredno zadovoljivo. Vse kaže, da bodo plan sečnje izpolnili že v novembру.

Pri režnji ima podjetje slabše uspehe, čeprav si vsi prizadavajo, da bi žage dobro oskrbovali s hlodovino. Prestavili so dve žičnici, zgradili novo v Kokri, zdaj pa gradijo še žičnico pod Storžičem. Tako bo imelo podjetje kmalu 12 žičnic. Iznajljivi delavci si pomagajo tudi tako, da spuščajo les z gorskimi predelov po enojnih žlebah v dolino. Po suhih rižah, pa naj bodo še tako strme, ni mogoče spuščati lesa.

Velesejem so že odprli

Zagrebški velesejem so slovensko odprli v nedeljo ob 11. ur. Na otvoritev je prišlo 476 domačih razstavljalcev, okoli 240 inozemskih razstavljalcev iz 12 držav, ki razstavljajo to pot okoli 650 predmetov. Ze med otvoritveno slavnostjo so se člani diplomatskega zbora v naši državi in tuji trgovinski predstavniki zanimali za izdelke naših kolektivov. Angleži so si ogledovali peč podjetja "Pečarstvo" iz Ljubljane, Italijani igrače, zlasti lesene automobile tovariša Vavpetiča in Grossa iz Ljubljane, Američani pa vloženo sočivje podjetja "Vincocet" iz Ljubljane. Ze prvi dan so začeli sklepati trgovske pogodbe, čeprav po navedi na mednarodnih trgovskih velesejmih sklepajo le-te še pred zaključkom.

Dober in koristen zbor volivev

Zanimanje za obvezno oddajo žita, volne, masti in debelih prašičev v letu 1952. je pritegnilo v nedeljo na zbor volivev v Preddvor nad sto kmečkih gospodarjev. S skrbno izdelanimi razrezimi planov so bili skoraj vsi zadovoljni, le nekaj kmetov je bilo med njimi, ki so motili trezno razpravljanje. Nek posestnik z Bele se je oglasil, češ, da je preveč obremenjen v primerni z drugimi. Ko pa so ga vprašali, kdo so tisti "drugi", da bi krvico popravili, je dejal: "Ne povem, čemu bi drugim škodil." Tako je odgovoril le zato, ker ni mogel dokazati, da mu delajo krvico.

Volivci so po dolgem razgovoru prišli do zaključka, da bodo z malo dobre volje plan oddaje žit v 1952. letu lahko izpolnili. Saj so tudi letos oddali brez kakšnega koli prisika 97% žita do določenega roka. K temu je pripomogla pravilna razdelitev oddaje in nenehno tolmačenje odkupov. Težave so imeli letos le pri tistih kmetovalcih, ki niso pridelali dovolj žita.

Referent za finance pri KLO je pojasnil še nekatere spremembe v zvezi z novim finančnim zakonom. Tako bodo v kratkem popisali vse priložnostne zaslужkarje, obtnike, ki imajo poleg rednega zaslужka izredne dohodke, ali ki niso registrirani. Za ta zaslужek bodo obdavčeni. Zbor volivev se je strinjal tudi s tem, da KLO preveri v koliko so socialne podpore upravičene, in vpiše novo tiste, ki imajo do socialne podpore pravico, a je doslej še niso izrabili. Referent za finance je še opomnil kmete, naj točno plačujejo davke, da ne bo po nepotrebnom rubežev.

Glede oddaje prašičev se je zbor volivev strinjal, da bodo kmetje sami prijavili odbornikom prašiče, ko bodo primerni za oddajo. Čas oddaje je namreč težko planirati. Pričakujejo, da bo oddaja prašičev na ta način v redu potekala.

Menili so se še o poseku in prodaji lesa ter o pomanjkanju šolskih prostorov, ki je zmeraj bolj občutno. Sedaj imajo že trije razredi nižje gimnazije pouk v Mladinskem domu. KLO je že prosil za prostor v gasilskem domu, vendar je naletel pri gasilcih na gluhu ušesa. Sicer pa nameravajo v Preddvoru sezidati nove učne prostore. Kmetje so že obljudili pomoč z lesom in s prostovoljnimi vožnjami. Komisija, ki so jo sestavili, bo takoj začela pripravljati vse potrebno.

Izvajajo veliko količino bukovih in smrekovih metlišč. Izdelujejo jih v Škofji Loki. Prav tako izdeluje podjetje za izvoz hišice, barake, zaboje, opeže itd., na žagi v Tržiču pa so začeli izdelovati za domači trg sobno pohištvo. Nameravajo se lotiti še proizvodnje parketov.

Naše jezerske ovce slovijo daleč naokrog po dobri volni. Uslužbenec „Koteka“, ki to volno zbirajo, so letos z odkupom kar zadovoljni. Ze pred jesenskim striženjem so imeli v skladisih 70% predvidene letne količine. Kaže, da bodo precej več zbrali do konca leta, kakor so planirali. Na Jezerskem so namesto 290 kg oddali že 526 kg volne. Ne zaostajajo pa za Jezerskim kraji v Selški dolini, Preddvor in precej drugih vasi.

V Poljanah imamo dobre zadružnike

Sodeč po člankih o kmečkih delovnih zadrugah, objavljenih v zadnjih številkah našega tedenika, bi utegnil kdo posplošiti, češ, vse gorenjske zadruge so slabe. V resnici je res precej slabih, vendar je med njimi tudi nekaj zglednih.

Poglejmo v Poljane. Tu se je zadružništvo zakerenilo že pred vojno. Kmetijska zadružna si je ustvarjala milijonske dobičke, medtem ko so zadruge drugod padale. Zaradi lepih vzgledov iz preteklosti v Poljanah tudi po osvoboditvi ni bilo težko nadaljevati z zadružništvtom. Kmetijski zadružni splošnega tipa se je v začetku 1949. leta pridružila še kmečka delovna zadružna „24. december“. 36 družin iz petih vasi je združilo v njej 596 ha zemlje, od katere je velika večina gozdov (413 ha), nekaj travnikov in pašnikov in le 40,5 ha orne zemlje. Razumljivo, da se v takih pogojih zadružna ni posvetila v glavnem razvijanju poljedelstva, temveč živinoreji in trgovjanju z lesom. Edini poljski pridelek, ki jim ga ne primanjkuje, je krompir. Imajo ga toliko, da z drugimi poljanskimi kmeti lahko krijejo vse potrebe našega okraja po dobrem semenskem krompirju.

Vseskozi iščejo zadružniki novih virov dohodkov. Imajo svoje elektrarno, ki oskrbuje z električnim tokom Poljane in okoliške vasi, v Poljanah vzdržujejo gostilno, kjer se letoviščari ob skrbni postrežbi dobro pečutijo. Da ne bi bilo špekulacij z mlekom so uredili — edini poleg zadružnikov v Ladvorah — skupne hlevne in tako so sedaj pri oddaji mleka in surovega masla prvi. S smotrnim gospodarjenjem so si ob zaključku prvega leta ustvarili 1 milijon 179.788 din čistega dobička, lani pa že 1,945.974 din. Tako so lahko zadružniki prejeli po 105 din za delovni dan, medtem ko so po drugih zadružnah, z izjemo KDZ „Simon Jenko“ v Podrečju, dobili povprečno 77,70 din.

S predajo lesa, s katerim so že letos dobro založili domači in inozemski trg, namejavajo prti do traktorja in kamiona. Poljane so daleč od železnice in na postajo je treba zmeraj kaj zvoziti. Že deslej so se zadružniki med drugim pečali tudi z avto-prevozništvom, čeprav ima zadružna le en kamion. Z nabavo novega kamiona se torej upravičene nadajajo novih dohodkov.

Po iniciativnosti zadružnikov lahko sklepamo, da med njimi ni malodružja in ne želja, da bi zadružno zapustili. Vodstvo zadružne je trdno in kar odloči upravni odbor ali kar se pogovorijo na brigadnih sestankih, to tudi drži. Predsednik zadružne, Maks Kalan, redno sklicuje sestanke, tako da so vsi o vsaki stvari obveščeni, in da vsakdo lahko daje svoje pripombe, oziroma pove svoje pomislike. To pa je tudi ena velikih odlik zadružne. In na Mladem vrhu, kjer vsak zadružnik po svoje gospodari, bi se po Poljancih — svojih sosedih — lahko vzgledovali.

O pobiranju davkov pri nas

Ko že obširno razpravljamo o predlogu strankam zaračunajo. Zelo slabo plačujejo nevega finančnega zakona, je dobro, da se približe seznanimo s sedanjo finančno situacijo po naših ljudskih odborih v kranjskem okoliškem okraju.

Odnos kmeta do poravnjanja davkov je skrajno malomaren. Kljub temu, da je v letošnjem letu precej zmanjšana obvezna oddaja glede na število kmečkih preizvodov, ter so cene za sproščene predmete precej poskočile, kmetske davkov ne poravnajo. Precej podobna je tudi situacija pri obrtnikih. Ugotovljeno je, da imajo lepe dohodke, toda tudi ti raje denar porabijo v privatne namene, kakor pa da bi krili obveznosti do države. Se posebno je graje vredno, da obrtniki ne plačujejo niti davka na promet proizvodov, katerega že

Ali je Zapad zakrpal praznino, ki je do sklenitve mirovnih pogodb zjala na Daljnem vzhodu? V ameriškem tisku prevladuje mišljenje, da se je z japonsko mirovnim pogodom neposredna sovjetska nevarnost nekoliko zmanjšala. Vsaj zaenkrat so Sovjeti na Dalnjem vzhodu v defenzivi. Njihovi načrti so propadli na Koreji, zato se je njihovo napredovanje ustavilo še pred Japonskimi otoki. S sistemom paktov, ki jih je v zadnjih tednih sklenila ameriška vlada, se je položaj na Tihem oceanu precej stabiliziral. Na tem področju deluje v grobih obrisih sistem, ki ga poznamo za Zapadno Evropo pod imenom Atlantski pakt.

Vacuum pa je ostal še v Zapadni Evropi. Tu je sicer zapadna diplomacija zgradila zelo komplikiran sistem obrambe, ki pa obsegajo ne samo obrambo v ožjem smislu, marveč tudi še kaj več. Imamo n. pr. Evropski svet, Marshallov plan itd. Pri vsem tem pa vprašanje Nemčije le še ni bilo rešeno in to niti v okviru zapadnega sveta.

Zapadna Nemčija je sicer že zajeta v Marshallov plan, čeprav skozi zadnja vrata, da je sodeluje že v vrsti organizacij, ki jih je ustvarila zapadna diplomacija, da bi se pravčasno zavarovala pred sovjetsko nevarnostjo, toda do bistva še nismo prišli. Okoli tega vprašanja pa se diplomacija zapadnih držav vrati že dalj časa kakor maček okoli vrele kaše.

Brez Nemčije ni Evrope. To so končno spoznali tudi Franci. Zato počasi prisajajo na to, da bi se tudi Nemčija smela oboroževati. Odpor pa je še proti temu, da bi mogla Nemčija spet razpolagati s samostojno armado. Koliko so na zadnjem sestanku treh zunanjih ministrov Zapada rešili tudi to vprašanje, bo pa pokazala šele bodočnost. To pa je bistveno, saj ves mehanizem obrambe Zapada ne more funkciorirati, predno se ne reši vprašanje Nemčije.

Ce se lahko zanesemo na časopisna poročila, so se v Washingtonu že sporahumeli o zelo važnih vprašanjih. V Zapadni Nemčiji bodo zamenjali okupacijski statut z dvostranskih pogodbami. Nemčija pa bo poleg tega dobila več avtonomij v notranjih in zunanjih vprašanjih.

Nič manj važno od nemškega vprašanja ni vprašanje Srednjega vzhoda. To je baje največje področje, ki še ni z nobenim pakтом zavarovano pred eventualno sovjetsko agresivnostjo. Zaenkrat pa vodijo Američani, ki so poleg Angležev najbolj zainteresirani na obrambi tega sektorja, šele pogajanja, kako vključiti Grčijo in Turčijo v ta sistem, ne da bi se zaradi tega preveč povečale ameriške obveznosti, niti izvrale odpor proti Sovjetom.

Kakšna bo struktura obrambe Vzhodnega Sredozemlja je še težko reči, dokler se ne reši, kaj bo z italijansko mirovnim pogodom, odnosno njeno revizijo. Vprašanje revizije pa ni tako enostavno, saj bi v tem primeru sovjetska diplomacija dobila proste rote v svojem revirju in Zapad ne bi mogel več protestati proti oborožitvi njenih satelitov. Zato bodo morali zapadni diplomati o vseh korakih, v zvezi z italijansko mirovno pogodo, še dobro premisli. Vendar pa ni v principu nihče proti temu, da bi se Italiji boj razvezale roke glede oborožitve. Koliko bo v tem pogledu dosegel predsednik italijanske vlade, ki tačas potuje po Severni Ameriki, pa je še vprašanje. Zapadne sile so se lahko tudi izrazile za to, da mora Avstrija postati čimprej svobodna in neodvisna, toda kako to doseči, ko čepe Rusi še zdači na Dunaju in ogrožajo Avstrijo pri glavi? To so vprašanja, ki jih ni mogoče rešiti preko noči.

Primorski Slovenci so skupno z bivšimi borci 16. septembra svečano praznovali četrto obletnico priključitve Slovenskega Primorja k Jugoslaviji. Glavna proslava je bila v Novi Gorici, manjše pa v Idriji, Ilirske Bistrici, Sežani in nekaterih drugih primorskih krajih.

Vinogradništvo v Dalmaciji bodo v letih 1951-52 okrepili. 8 ha zemlje bodo nanovo zasadili z vinsko trto. Preračunali so, da bodo pri tem porabili 48.000 trt.

Drobci iz razprave na okrajni frontni konferenci v Kranju

Poročilo tov. Dobreta glede novih gospodarskih ukrepov in plačilnega sistema je dopolnil minister Fajfar. Drugi diskutanti, ki jih ni bilo malo, pa so opozorili na probleme in nepravilnosti pri delu Fronte in prikazali prijeme, s katerimi so delo v svojih organizacijah izboljšali.

Nekdo je dejal, da je precej takih frontnih odborov, ki s frontovci vred priknavajo in tawnajo, da je obvezna oddaja previsoka, ker ni bilo pridelka, da ni denarja za davke in podobno. Jasno, da v takih krajih ne moremo pričakovati dobrega odkupa. Delegat iz Tržiča je ponovil besede tov. Dobreta, da je pogosto vzrok nedelavnosti Fronte v tem, ker ne zna ustvariti pravilnih odnosov do drugih množičnih organizacij. V Tržiču, kjer jim je to uspelo, je Fronta zmogla naloge, ki jih same ne bi rešila. V Dupljah so imeli posebne težave z vključitvijo mladine v frontno delo. Le s trdno voljo in vztrajnostjo jim je to uspelo. Da bi mladino pridobili so organizirali izlet v Bohinj. V bodoče se bodo tudi bolj zanimali za delo KDZ v Dupljah, kateri doslej niso dajali nikakršne pomoči. Ko so že govorili o zadružni, se je nekdo oglašil, če da bodo morali ostati frontovci povsod pozorni na delo v KDZ. V Oreheklu so na primer nekateri zadružniki izstopili iz zadružne in pri tem je odbor mirno dopustil, da so si vzel vso živilo in orodje, ki so ga prinesli v zadružno in celo pridelek. Delegat iz Reteč je dejal, da stremijo pri njih zadružniki samo za tem, da bi zadružno razpustili. Nočeno strojev, ne investicijske posojila, ker se bojijo, da bi v slučaju, če bi zadružna razpadla, ne bila obremenjena njihova posestva. Zaradi popolnoma napačnega pojmovanja zadružništva in perspektiv, ki jih ima zadružništvo pri nas tudi niso dopustili arondirati zemlje.

Razgovor o zadružah je zaključil tov. Hafnar, ki je dejal: „KDZ imajo materialno bazo, mnogi zadružniki pa nimajo

Iz začasnih barak, ki so jih postavili takoj po osvoboditvi namesto požganih domov, se Dražgošani že selijo v nove, lične hiše. Pred vojno so imele Dražgoše 84 hiše, sedaj pa jih stoji še 30. Obnovili pa so tudi 38 gospodarskih poslopov. Največ zaslug pri delu imata poslovodja in tajnik KZ, ki vsekozi nabavljata material in voda obnovi Dražgoš. Država pomaga Dražgošanom pri nabavi materiala po nižjih cenah, veliko gradiva pa dobijo za les. Sami so žgali apno in ga zamenjavalni z LR Srbijo za strešno opeko.

Do sedaj so opravili tretjino dela. K uspehom veliko pomaga tesna povezanost med vaščani tudi potem, ko lastne domove že postavijo.

Kdo je krv?

O tržiški mladini smo že marsikaj pisali. Če je bilo potrebno, smo jo hvalili, povedali pa tudi, kar ni bilo prav. Vedno se je vse nekako uravnalo. Zadnje čase pa se vedno več govorji o podivjanosti nekaterih mladincov in mladičk, o pijanih skupinah, o preteplih s koli itd. Dolgo sem vse te govorice poslušal. Prepričan, da ljudje pretiravajo, sem pogosto mladince zagovarjal. Sedaj pa, ko sem bil pred nekaj dnevi priča dokaj žalostnim prizorom, imam precej drugačno mišljenje o naši mladini.

Bilo je v večernem „Tržičanu“. Skupina popolnoma pijanih mladincov je delala po vagonih strašen hrup in nemir. Sišal si gnušno kvanto, kletev, nesramno ogovarjanje trezih potnikov in surove izpadne proti sprevodniku. Kaj takega nisem nikoli pričakoval od tržiške mladine. Potem ga silska veselica v Pristavi in v Podbrezjah.

Kdo se je tu spet najbolj odlikoval? Mladinci iz Kovorja, Podbrezij, Zvirč in od drugod. Kako žalostna je slika pijanega mladinka, ki med preteplom vihti kol nad glavo ali skače spačenega obrazu po mizi in „bombardira“ mirne goste s praznimi vrčki! Vedno bolj pogosti so taki primeri, in s skrbjo se lahko vsakdo vpraša, kam vse to vodi?

Pri tem se človeku vsiljuje še vprašanje, kdo je pravzaprav krv slabi vzgoji naše mladine? Starši prav gotovo tu niso nepričadeti. Malo pa se zanimajo za vzgojo tudi profesorji in učitelji na šolah v gospodarsvstvu. Vsi ti mladinci so obvezniki predvojaške vzgoje. Ali ne bi morda bila prav tu prilika, da se mladina povezgo in da se pokliče vsakega krivca na zagovor? In kje je tu mladinska organizacija? Vse kaže, da ji je kaj malo mar, kakšni so njeni člani,

V zadnjih dneh po svetu

Zapadna Nemčija je sicer že zajeta v Marshallov plan, čeprav skozi zadnja vrata, da je sodeluje že v vrsti organizacij, ki jih je ustvarila zapadna diplomacija, da bi se pravčasno zavarovala pred sovjetsko nevarnostjo, toda do bistva še nismo prišli. Okoli tega vprašanja pa se diplomacija zapadnih držav vrati že dalj časa kakor maček okoli vrele kaše.

Brez Nemčije ni Evrope. To so končno spoznali tudi Franci. Zato počasi prisajajo na to, da bi se tudi Nemčija smela oboroževati. Odpor pa je še proti temu, da bi mogla Nemčija spet razpolagati s samostojno armado. Koliko so na zadnjem sestanku treh zunanjih ministrov Zapada rešili tudi to vprašanje, bo pa pokazala šele bodočnost. To pa je bistveno, saj ves mehanizem obrambe Zapada ne more funkciorirati, predno se ne reši vprašanje Nemčije.

Ce se lahko zanesemo na časopisna poročila, so se v Washingtonu že sporahumeli o zelo važnih vprašanjih. V Zapadni Nemčiji bodo zamenjali okupacijski statut z dvostranskih pogodbami. Nemčija pa bo poleg tega dobila več avtonomij v notranjih in zunanjih vprašanjih.

Nič manj važno od nemškega vprašanja ni vprašanje Srednjega vzhoda. To je baje največje področje, ki še ni z nobenim paktom zavarovano pred eventualno sovjetsko agresivnostjo. Zaenkrat pa vodijo Američani, ki so poleg Angležev najbolj zainteresirani na obrambi tega sektorja, šele pogajanja, kako vključiti Grčijo in Turčijo v ta sistem, ne da bi se zaradi tega preveč povečale ameriške obveznosti, niti izvrale odpor proti Sovjetom.

Kakšna bo struktura obrambe Vzhodnega Sredozemlja je še težko reči, dokler se ne reši, kaj bo z italijansko mirovnim pogodom, odnosno njeno revizijo. Vprašanje revizije pa ni tako enostavno, saj bi v tem primeru sovjetska diplomacija dobila proste rote v svojem revirju in Zapad ne bi mogel več protestati proti oborožitvi njenih satelitov. Zato bodo morali zapadni diplomati o vseh korakih, v zvezi z italijansko mirovno pogodo, še dobro premisli. Vendar pa ni v principu nihče proti temu, da bi se Italiji boj razvezale roke glede oborožitve. Koliko bo v tem pogledu dosegel predsednik italijanske vlade, ki tačas potuje po Severni Ameriki, pa je še vprašanje. Zapadne sile so se lahko tudi izrazile za to, da mora Avstrija postati čimprej svobodna in neodvisna, toda kako to doseči, ko čepe Rusi še zdači na Dunaju in ogrožajo Avstrijo pri glavi? To so vprašanja, ki jih ni mogoče rešiti preko noči.

Primorski Slovenci so skupno z bivšimi borci 16. septembra svečano praznovali četrto obletnico priključitve Slovenskega Primorja k Jugoslaviji. Glavna proslava je bila v Novi Gorici, manjše pa v Idriji, Ilirske Bistrici, Sežani in nekaterih drugih primorskih krajih.

Vinogradništvo v Dalmaciji bodo v letih 1951-52 okrepili. 8 ha zemlje bodo nanovo zasadili z vinsko trto. Preračunali so, da bodo pri tem porabili 48.000 trt.

Drobci iz razprave na okrajni frontni konferenci v Kranju

Poročilo tov. Dobreta glede novih gospodarskih ukrepov in plačilnega sistema je dopolnil minister Fajfar. Drugi diskutanti, ki jih ni bilo malo, pa so opozorili na probleme in nepravilnosti pri delu Fronte in prikazali prijeme, s katerimi so delo v svojih organizacijah izboljšali.

Nekdo je dejal, da je precej takih frontnih odborov, ki s frontovci vred priknavajo in tawnajo, da je obvezna oddaja previsoka, ker ni bilo pridelka, da ni denarja za davke in podobno. Jasno, da v takih krajih ne moremo pričakovati dobrega odkupa. Delegat iz Tržiča je ponovil besede tov. Dobreta, da je pogosto vzrok nedelavnosti Fronte v tem, ker ne zna ustvariti pravilnih odnosov do drugih množičnih organizacij. V Tržiču, kjer jim je to uspelo, je Fronta zmogla naloge, ki jih same ne bi rešila. V Dupljah so imeli posebne težave z vključitvijo mladine v frontno delo. Le s trdno voljo in vztrajnostjo jim je to uspelo. Da bi mladino pridobili so organizirali izlet v Bohinj. V bodoče se bodo tudi bolj zanimali za delo KDZ v Dupljah, kateri doslej niso dajali nikakršne pomoči. Ko so že govorili o zadružni, se je nekdo oglašil, če da bodo morali ostati frontovci povsod pozorni na delo v KDZ. V Oreheklu so na primer nekateri zadružniki izstopili iz zadružne in pri tem je odbor mirno dopustil, da so si vzel vso živilo in orodje, ki so ga prinesli v zadružno in celo pridelek. Delegat iz Reteč je dejal, da stremijo pri njih zadružniki samo za tem, da bi zadružno razpustili. Nočeno strojev, ne investicijske posojila, ker se bojijo, da bi v slučaju, če bi zadružna razpadla, ne bila obremenjena njihova posestva. Zaradi popolnoma napačnega pojmovanja zadružništva in perspektiv, ki jih ima zadružništvo pri nas tudi niso dopustili arondirati zemlje.

Tov. Bavdek je razpravljal o problemih vzgoje in izobraževanja kmečke mladine. Se celo zadružniki kažejo kaj malo zanimanja za izpopolnitve svojega znanja. Lani se na primer nikjer niso pobrigali, da bi organizirali izobraževalni tečaj, medtem ko so dekleta in žene gospod

O izobrazbi kmečke mladine

Nedvomno so sedaj v Jugoslaviji močne težnje po izobrazbenem dvigu vsega prebivalstva. Najrazličnejši tečaji in šole usposabljajo industrijsko in obrtno mladino ter dvigajo njeno znanje. Sindikalne in partijske organizacije so uvedle razna predavanja in seminarje za kulturni in izobrazbeni dvig svojih članov. Moramo reči, da se v naši državi kar prepletajo najrazličnejše oblike nadaljnega študija.

Kakšno je sedaj izobraževanje kmečke mladine?

Niže gimnazije na podeželju bodo v nekaj letih močno dvignile izobrazbeno stopnjo kmečke mladine. Je pa vendar še precej mladine (okoli 30%), ki ni zajeta v šolanje na gimnazijah. Ta bo imela samo znanje, ki ga daje osnovna šola. Se slabše je z mladino, ki je končala šolanje v prvih povojskih letih. V času okupacije se sploh ni šolala, primanjkljaja v znanju pa po vojni ni mogla v celoti nadomestiti.

Upoštevati moramo še dejstvo, da današnja doba tehnike in nove družbene razmere zahtevajo več znanja, kot ga dajejo osnovne šole in niže gimnazije. Za strokovno usposabljanje mladine v obrti in industriji je preskrbljeno. Kmečka mladina pa je iz tega izobrazbenega procesa izolirana, ker bo le njen majhen del obiskoval srednje kmetijske šole. Uporaba strojev, strokovno izkorisčanje agrotehničnih mer in naprednejši način kmečkega gospodarjenja v naših kmečkih zadružbah, pa tudi pri privatnikih, če že izpustimo vzgojni moment, nujno narekujejo, da se kmečka mladina zamisli v položaj, ki bo nastal v nekaj letih. Glede na druge družbene plasti, bo kulturno in strokovno zaostala.

Dosedanji načini izobraževanja

V prvih povojskih letih so bili na podeželju tečaji za dopolnitve osnovnošolske izobrazbe. Teh tečajev je bilo v zimi 1949-1950 v kranjskem okoliškem okraju 41 s 1061 tečajnikl. Lansko zimo pa so bili samo trije taki tečaji, pač pa so dekleta in žene organizirale 17 gospodinjskih, kuvarske in šivalnih tečajev za ženska ročna dela. Te tečaje je obiskovalo 360 deklet in žena. Moška mladina se torej v pretekli zimi sploh ni vključila v izobraževalni proces.

Lanski načrti in neuspehi

V preteklem letu je bila v načrtu ureditev polletne internatsko urejene kmetijske šole v Naklem in sicer v poletnem času, da bi bilo mogoče praktično obdelati vse faze kmečkega dela od pomladi do jeseni. Prav tako je bila zamišljena izvedba krajših kmetijskih tečajev v zimskem času s skrčenim programom, kar pa ni uspelo.

Zanimivosti

V močvirnih predelih reke Mississippi so odkrili izredno bogato ležišče zvepla, po katerem je v svetu veliko povpraševanje. Z ekstrakcijo bodo tu pridobivali letno okoli 500 tisoč ton zvepla, potem ko bo družba „Sulphur“ investirala 15 milijonov dolarjev za zgraditev potrebnih naprav.

Nakupna moč dolarja. Ameriški dolar je še vedno najboljši denar na svetu, vendar se je njegova nakupna moč v zadnjih desetletjih zelo znižala. Urad za delavske statistike v Washingtonu poroča, da je bilo leta 1939. mogoče za 10 dolarjev kupiti košaro živil, za kakršno je treba danes plačati 23.75 dolärjev.

Tudi s polovico možganov gre. Pravo uspešno operacijo, pri kateri so otroku izrezali polovico možganov, da ozdravijo božast in druge duševne motnje, so napravili v Južnoafriški uniji. Po tem zgledu so kirurgi v Veliki Britaniji operirali enajst pacientov in sicer v londonski nacionalni bolnišnici. O njih je poročal neki kirurg na seji sekcijske fiziologov Angleškega zdravniškega društva. Rekel je, da so zdravniki prej mislili, da se zmanjša intelektualna inteligencija človeka, če mu izrežejo del možganov. Zdaj pa so operacije pokazale, da to ne drži. Nasprotno, bolnikova intelektualna raven se celo dvigne.

Modrosti

Kdo ne more biti z drugim srečen, tudi sam s seboj nikdar ne bo. Srečen biti se pravi: ne biti nesrečen. To ljudje radi pozablajo.

Skromen človek ponavadi ni nemnen. Neumen človek ni nikdar skromen.

Vzrok je v tem, da se kmečka mladina ni odzvala. Zadružne uprave so izjavljale, da imajo premalo delovne sile in da zato ne morejo pogrešati svojih mladih delavcev.

Ceprav ti razlogi do neke mere drže, je treba iskati globljih. Glavni je ta, da je kmet danes ekonomsko tako močan, da ga razmere ne silijo k iskanju, k če bi izboljšal način svojega gospodarjenja. Prav tako zadružniki še niso občutili potrebe po izboljšanju svoje proizvodnje. Tako stanje bi povzročilo na eni strani močan razvoj industrije, na drugi strani pa podaljšanje življenja zaostalega kmetijstva, kar bi v doglednem času pripeljalo naše kmetijstvo v resne težave.

Skrb za napredek našega kmetijstva

ne more biti samo skrb bolj ali manj na prednih kmetovalcev in zadružnikov. V prvi vrsti sta tu poklicana Svet za kmetijstvo in prosvetno pri KLO, da skupno z množičnimi organizacijami in učiteljstvom ukrepa o vprašanju izobrazbe kmečke mladine. V zimskem času naj organizirajo kmetijske in šole povsod, kjerkoli je možno, zlasti pa v krajinah, kjer so zadruge. Priprave za vpis tečajnikov pa naj se izvedejo že sedaj, da se v oktobru ali vsaj novembra začne pouk.

Gorenjski osat

.PRI NAS GRE VSE URADNO“

19 letni vojni invalid in nameščenec Peter ter njegov tovarš sta se neprizakovano znašla na cesti. Njun sosed, oficir JA, se je pred enim mesecem očenil, pa bi si rad v njuni lični balkonski sobici uredil kuhihino. Stanovanjska komisija je šla novo-poročencema močno na roko. In prav je tako, da bi vsaj zmeraj pokazala razumevanje za družine. Petru in njegovemu tovaršu so nakazali stanovanje na Zlatem polju. Kletno sobico z majčenim oknom nekje pod stropom. Take zamenjave seveda Peter ni bil vesel, zlasti ker v prostih urah rad slikal in riše.

Hitel je na stanovanjski urad in prosil, če bi lahko s prijateljem ostala na Klancu, dokler ne bi dobil primernejše sobe. Pa ni uspel. Nekaj časa je vseeno še trdovratno vzhajal „na starih pozicijah“. Potem je moral pred odločbo kloniti. Svoje skromno imetje je začel zlagati v kovčke. Previdni Peter se je šel nato brez prtljage javit novi gospodinji. In glej, spet smila. V kletni sobici sta že ložirala dva neznanca, ki ju je gospodinja vzela na stanovanje, ne da bi o tem obvestila stanovanjski urad.

Obupeni Peter hiti na staro stanovanje. Komaj ga je še prepoznal. Belili so ga že,

Po enem letu so v Kranju zopet polagali vajenci, ki jim je potekla učna doba, pomočniške izpite. Med njimi je največ čevljarijev in mizarjev, večje število pa tudi ključavničarjev in avtomehanikov. Izpiti so trajali en teden in so rezultati teh v splošnem zelo dobrni. Od 69 prijavljencev jih je pri izpitih padlo samo pet in sicer dva iz čevljarske in 3 iz krojaške stroke. Izpiti izdelki so bili v večini odlično ocenjeni, ceprav je bilo ocenjevanje zelo strogo, kajti tudi od obrtnikov zahtevamo sedaj več splošnega in strokovnega znanja, kakor prva povojska leta.

Med vajenci, ki izpita niso opravili, so predvsem taki, ki so se učili v zaprtih delavnicih večjih industrijskih obratov. V času učne dobe so delali samo ene vrste delo in jim zato manjka splošne strokovne izobrazbe. Podjetja niso skrbela, da bi učence usposabljali mojstri, prepustila so jih v uk priučenim delavcem, kajti da ne utegnijo postati tudi oni nekoč samostojni obrtniki ali celo vodje državnih obrtnih obratov. Slabo je vplivalo na rezultate tudi dejstvo, da manjka strokovnim šolam po nekdanem dobroga učnega kadra, na primer v Cerkljah (mizarsko stroko) ali v Škofji Loki, kjer je do predkratkim poučeval obrtni vajence učitelj, ki je prihajal k pouku pisan. Ob tesnejšem sodelovanju obrtnih šol

69 novih obrtnih pomočnikov

z obrtno zbornico pa bi lahko vprašanje strokovnega kadra ugodno rešili, saj ima zbornica v svojih vrstah odlične mojstre različnih strok!

Pomanjkljivemu znanju so kriva pogosto tudi podjetja, ki nočejo pošiljati svojih vajencev v strokovne šole izven domačega kraja. (Na primer v Maribor za oblačilno stroko, v Celje za ključavničarstvo ali v Kamnik za brivsko-frizerško stroko.)

Merilo za ocenjevanje znanja pri obrtniških vajencih — kandidatih za obrtniške pomočnike — pa bo zmeraj ostrejše in na to naj misli vsak vajenec, njegovi starši in podjetja, kjer se uče.

Pojdimo jim pomagat!

Prešernovo gledališče je še pred profesionalizacijo pogrešalo primereno kulisarno in prostore za delavnice. Šele lani pa so se člani gledališča odločili za prizidavo 20 m dolge, 8 m široke ter 12 m visoke kulisarne. Med lanskimi počitnicami so začeli kopati temelje, okrajno gradbeno podjetje pa je opravilo zidarska dela ter prizidek pokrilo. Ker pa nameravajo urediti pod kulisarno še mizarsko, slikarsko in krojaško delavnico, je potrebno izkopati še cca 230 kub. m zemlje. In prav tu sedaj nastajajo težave. Gledališka sezona je pred vratiti, igralci in tehnično osobje se mora pripravljati za otvoritev sezone s študijem in izdelavo scen in kostumov in zato nima več dosti časa za prostovoljno delo pri urejanju kulisarne. S pomočjo vojske in mladine so sedaj približno eno četrtnino odvisne zemlje izkopali in tako prihranili gledališču okoli 60.000 din. Pomoč prostovoljev je nujno potrebna, kajti gledališče se bori s finančnimi težavami in s posmanjanjem nekvalificirane delovne sile.

Ali ne bi lahko prišli frontovci na pomoc, zlasti tisti, ki radi zahajajo v gledališču? Saj bodo člani gledališča tudi pomagali, kadar jim bo čas dopuščal.

Kdo se bo prvi prijavil za prostovoljno delo pri gledališču? Upajmo, da v Kranju ne manjka ljudi, ki si žele, da bi se predstavijo tehnično izboljšale! (Prijave sprejemata tehnično vodstvo gledališča, tel. 450.)

Nabrežina je dobila kulturni dom. Slovensci iz Nabrežine in iz okoliških vasi so se 16. IX. popoldne zbrali na Nabrežini na taboru Osvobodilne fronte, ki je bil združen z velikim praznikom — z otvoritvijo kulturnega doma. Dom nosi ime pesnika Iga Grudna in so ga uredili v hiši, v kateri je pesnik nekdaj živel.

Na planini Bjelašnici so 11. septembra odprli nov observatorij, ki so ga zidali dobro leto. Postavljen je na mestu, kjer je stal že za časa Avstro-Ogrske monarhije, ki ga je tu zgradila pred 57 leti. Staro poslopje je namreč uničil okupator.

GREY

Tam, kjer sonce zahaja ...

„Crno usnje s srebrnimi vložki!“ je dejal in se muzal. „Tako je kakor vloti na njegovo kožo... Le poglejte — ali se vam ne zdi, da satanska žival kar sama čuti, kako mu pristaja nova opravá?“

„Da — kako ponosno se ozira in prestopa!“ je dejal Rock in oči so se mu svetile od zadovoljstva. „Zdaj pa poglejmo, kako sem mu jaz všeč!“

„In — če bi vi ne zmogli jezditi tega konja, potem — —!“ je zabrundal Leslie in je občudovava pogledal na lepo raščeno postavo Rocka, ki je kazala veščega jezdeca.

Pa tudi belec je mirno pustil, da se je Rock pognal nanj, le nekoliko se je zapenil v gobcu, zaplesal je in zatrezel z lepo glavo.

„Torej nasvidenje in srečno!“ je zaklical Rock in je pograbil za vajeti tovornega konja, ki so visele na nekem konju.

„Hvala — prav tako!“ je odgovoril Leslie od srca. „Mislim, da veste, to pot pa sedlo nekaj pomeni!“

„Seveda vem — popolnoma sem si na jasnum... Ce pa vidite kaj Winterja, pa mu povejte, kako sem se brž spoprijaznil s konjem!“

Vesel je jezdil navzdol po cesti, po kateri so se prejšnji dan vozili Prestonovi. Kmalu za tem, ko je imel mesto za seboj, je spoznal, kako hiter je njegov konj in elastičen v koraku in kako prijetno mehak v trabu.

Razumljivo je torej, da je res, kar je govoril Leslie o galopu konja, njegovi vzdržljivosti in tudi to, na kar je prisegel: ni konja v vsej pokrajini, ki bi se mogel kosati s tem...

„Kako na prelepi sledi sem!“ je pel s polnim glasom — čeprav je jahal na široki urejeni cesti, ne pa iskal sledi.

Oj, kolikokrat se je tako potopal iz Waringtona ali iz kakega drugega mesta v neznanu — ampak prav nikoli s srcem, takoj polnim čustev kot danes. Vsa zlata detinska leta so vstala pred

njam, zdaj, ko je videl na svetu le dobroto in veselje. Se vroče junijsko senco je prijetno sijalo nanj, čeprav ga je žgalo po laktih, in prah je imel naravnost osvežujoč okus; veter je namreč iz pustinje nosil s seboj prijeten vonj gozdov, na daljnih gorah, ki se se bleščale v modri sanjavosti, pa se mu je zdelo, da kraljujejo pravljice...

Cez čas je srečal mladega jezdeca, ki je prihajal s stranske poti in ga je menda že prej prej časa opazoval.

„Hej, kovboj — kako je? ga je pozdravil le-ta.

„Hvala — kar gre, pa vam?“ mu je ljubezivo odgovoril Rock.

„Kot vidim, jezdite Leslievega belca?“

„Odked pa poznate konja?“

„V službi sem pri Spangerju, kamor ga je Leslie pošiljal past — zdi se mi, da je zdaj vaš, oprostite, to sodim po vašem zadovoljnjem obrazu.“

„Pa tudi drži!“

„Sedlo in oprema se kar lepo ujemata z njegovo kožo... In kam vas pelje pot?“

„Na Sedlo Sončnega zahoda.“

„Ste pri Prestonovih v službi?“

„Se ne — upam pa, da bom kmalu.“

„Prav gotovo boste — scveda če ne boste imeli prevelikih zahtev. Preston od hudirja slabno plačuje — slabše kot vsi živinorejci tod okrog.“

„Koliko pa?“ je povpraševal Rock, kot da bi mu bilo to bogove kako važno.

„Stirideset — z upanjem na dodatek. Tega pa do zdaj še noben kovboj ni videl — tako dolgo namreč še nobeden ni vzdržal pri njem.“

„Kako pa to?“

„Hudič ga vedi! Preston je zmeraj v skrbih za ljudi, čeprav jih poleg svojih sinov potrebuje le bore malo. Za primer: včeraj je mene vprašal, če hočem začeti pri njem.“

„Toda nekakšen vzrok le mora biti, da ljudje ne vzdrže pri njem!“

„Na nosu se vam vidi, da ste tuje v Waringtonu“, mu je oni odgovoril reže.

Naši radioamaterji

Ze nekaj let imajo radioamaterji v Kranju svoj klub. V skromnih prostorih so si uredili delavnico, ki jo uporabljajo tudi kot predavalnico. Tu si izmenjujejo izkušnje in se v radiotehniki — ki si jo marsikdo od mladih kasneje izbere za svoj poklic — izpopolnjujejo.

Radioklub žanje uspehe. Na tečajih, ki jih je razpisala Zveza radioamaterjev v Beogradu, so bili že večkrat najboljši. Da bi se klub tudi gmotno postavil na trdne noge, so začeli serijsko izdelovati zvočnike, transformatorčke in druge izdelke, ki jih prodajajo klubom ali pa prodajnemu odseku Ljudske tehnike v Ljubljani. Po njihovih kvalitetnih izdelkih je vedno veliko povpraševanje. Zaradi materiala klub ni v zadregi, saj mu kranjske tovarne, zlasti Iskra, rade pomagajo.

Radioklub ima tudi primopredajno sekcijsko, ki bi lahko ponesla glas o svojem obstoju in delovanju okoli vse zemeljske

oble. Da se v Kranju to še ni zgodilo, pa čeprav so si amaterji zgradili že vso potrebno aparaturo, je kriva radioamatferska zveza, oziroma birokrati v njej. Vendar pa kranjski radioamaterji žive v prepričanju, da bodo tudi tu kmalu uspeli.

Sedaj vabi Radioklub v Kranju v svoje vrste vse tiste, ki imajo za to panogo veselje. Za začetnike je začel A tečaj že v pondeljek 17. t. m., nadaljevalni (B tečaj) v torek 18. t. m., drugi tečaji pa bodo začeli, čim bo dovolj prijavljencev. Na tečajih počenjejo tudi telegrafijo. Prijave sprejemajo v klubskih prostorih, na Koroški cesti 4.

STRELSKA DRUŽINA V ZIREH JE PRIREDILA TEKMOVANJE

Zirovska strelska družina, ki si je uredila novo strlišče, je priredila 18. t. m. večje tekmovanje. Strelišče, za katerega ima največ zaslug Vinko Markelj, je na Selu.

Ijev se mora tov. Goli zahvaliti, da je še bolj ni skupil, kakor jo je.

Vprašanje je, kdo bo nosil sedaj posledice. Nogometni? Najbrž, saj je tako sedaj v praksi. Izločanje igralcev med igro, zapora igrač itd. so "vzgajne" metode neobjektivnih in nezmožnih sodnikov, ki misijo samo na to, kako bodo zbasali v žep 700 din, pravilna in pravična igra pa jim je postranska stvar.

Ni to edini in najbrž tudi ne zadnji primer sodnikove neravnosti in dokler ne bo Nogometna zveza Slovenije odstranila sodnikov, ki so pri svojem delu brez čuta odgovornosti, zastonj pričakujemo, da bodo nogometne tekme potekale brez nepotrebnega razburjanja ali še česa hujšega.

SD LJUBELJ (Tržič) : SD LOČAN (Skofja Loka) 3:2

V nezanimivi igri je danes domače moštvo šele nekaj minut pred koncem odločilo tekmo v svojo korist, saj so deset minut pred koncem gostje vodili z 2:1.

SD SLOGA (Ljubljana) : SD LJUBELJ (Tržič) 7:1

Za katastrofalen poraz, ki ga je preteklo nedeljo doživel moštvo Ljubelja, leži v največji meri krivda na ožji obrambi, ki je bila pod svojo običajno formo. Razlika pa bi bila gotovo veliko manjša, če bi bil napad v zaključnih akcijah malo bolj učinkovit.

FIZKULTURA IN ŠPORT

NAJBOLJŠI JUGOSLOVANSKI NAMIZNOTENIŠKI IGRALCI BODO NASTOPILI V KRANJU

Od petka 21. do nedelje 23. septembra bo v Kranju III. zvezni namiznoteniški turnir kot „Gramatčkov - Jankovičev memorial“. Nastopili bodo skoraj vsi najboljši jugoslovanski igralci.

Turnir je posvečen spominu mladih namiznoteniških igralcev Kranja, Vanji Jankoviču in Saši Gramatčkovu, ki sta na tragičen način prekinila življenje in delo na športnem polju. Tekmovanje bo v prostorih nove osnovne šole in II. gimnazije. Prične se v petek ob 20. uri s svečano otvoritvijo, nadaljuje se vso soboto, konča pa se v nedeljo od 8–12. ure dopoldne, ko bodo na sporednu finalne igre.

KAJ NAPRAVI SLAB SODNIK NA NOGOMETNI TEKMI

V nedeljo je sodil tekmo II. slovenske lige med domaćim SD Ljubljem (Tržič) in SD Zeleznicajem iz Postojne, tov. Goli. S tem sodnikom so imeli težave že na dveh prejšnjih tekmah in sicer v Postojni in Radovljici. Vsako njegovo sojenje je bil nov dokaz, da so mu nejasni najosnovnejši pojmi presoja raznih prekrškov. Ni torej čudno, da je Tržičanom zavrela kri, čeprav so znani kot nepristranski gledalci. Le odločnemu nastopu funkcionarjev in redite-

SD LJUBELJ (Tržič) : SD LOČAN (Skofja Loka) 3:2

V nezanimivi igri je danes domače moštvo šele nekaj minut pred koncem odločilo tekmo v svojo korist, saj so deset minut pred koncem gostje vodili z 2:1.

SD SLOGA (Ljubljana) : SD LJUBELJ (Tržič) 7:1

Za katastrofalen poraz, ki ga je preteklo nedeljo doživel moštvo Ljubelja, leži v največji meri krivda na ožji obrambi, ki je bila pod svojo običajno formo. Razlika pa bi bila gotovo veliko manjša, če bi bil napad v zaključnih akcijah malo bolj učinkovit.

II. SEPT. JE SPET IZSLA MLADINA Štirinajstnevnik na 18. straneh

Bogata vsebina z domačo povestjo v slikah — Josip Jurčič: JURIJ KOZJAK — SLOVENSKI JANICAR Posamezna številka 18.— dinarjev — mesečno 36.— dinarjev

Naročite: UPRAVA „MLADINE“, LJUBLJANA, DALMATINOVA 6

Uredništvo in uprava

Obveščamo vse gostinske in turistične obrate, DUR-e, DUM-e, ustanove, del. kolektive, podjetja, organizacije in društva, da Vam za Vaše redne potrebe, razne proslave, zabave in slovesne prilike

**NUDI ALKOHOLNE IN BREZALKOHOLNE PIJAČE VSEH VRST.
PRVOVRSTNE KVALITETE PO NAJNIZJIH DNEVNIH CENAH!**

Fripareča se Vam

Okr. trgovsko podjetje

**„SADJE - VINO“
KRANJ**

CE HOČETE DOŽIVETI PRIJETEN IZLET
V ZADNJIH SONČNIH JESENSKIH DNEVIH

obiščite „Dom odmora na Brdu“ nad Ljubnjem

Brezhibna in begata postrežba, idealni sprehodi in krasni razgledi so Vam garancija, da se boste pri nas prijetno počutili

Dostop z žel. postaje Podnart ali Otoče — 1. uro osvežjujočega sprehoda po senčnati poti! • Dostop z žel. postaje Križe — ½ ure prijetne pešpoti! • Do samega doma avtomobilska cesta! • Za večje skupine nudimo prevoz z avtomobili!

PRIČAKUJEMO VAŠ OBISK!

Vse informacije dobite pri Okrajnem podjetju

„SADJE VINO“ KRANJ

Telefon štev. 336, 324!

TEDENSKA KRONIKA

ZAKAJ JIH PREJ NE OBVESTIJO?

V nedeljo sta šofer in spremljevalec avtobusa, ki vozi na relaciji Skofja Loka — kolodvor, pošteno potegnila za nos vse tiste, ki bi radi zjutraj na pot. Nestropno so pričakovali avtobus v upanju, da bo mora vsaj zadnji hip prisel. Ker ga do pol šestih ni bilo — vlak pa odpelje pred 6h — so pošteno prepoteni prisopili na postajo, ko je vlak že odpeljal. Mar bi bilo takoj težko prilepiti na postajalšče listek z opozorilom, da avtobusa ne bo?

Spominski dnevi

23. septembra 1945 — v Parizu prvi svetovni sindikalni kongres.

28. septembra 1831 — rojen Franc Levstik.

Dežurna služba

Od 22. septembra dalje skozi vse teden ima dežurno službo pri Svetu za zdravstvo mesta Kranja in Kranj-okolice dr. Vidmar Ivan, tel. 268. Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej uri bo dežurni zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavtvami.

Kino

Letni kino „Partizan“ Kranj. 21. do 24. ameriški film „Mildred Pierce“; 25. do 30. francoski film „Rožnato življenje“.

„Storžič“ Kranj: 21. do 26. ameriški film „Mildred Pierce“.

„Svoboda“ Stražišče: 21. do 24. jugoslovanski film „Slavica“.

„Skofja Loka“: 21. do 23. italijanski film „Sanje s ceste“.

Tržič: 21. do 23. avstrijski film „Očarjivi goljuf“; 26. in 27. angleški film „Pot do plemstva“.

Gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE V KRANJU

Razpis abonmaja

Za sezono 1951-52 razpisujemo zaenkrat za predstave:

1. F. S. Finžgar: Divji lovec
2. W. Shakespeare: Veselje Windsorke
3. Ivan Cankar: Jakob Ruda
4. Aleksander Dumas ml.: Dama s kamelijami

5. J. B. Priestley: Od raja pa do danes tri abonmaje in sicer: abonma „Torek“, abonma „Petek“ in premični abonma „A“.

(Predstave ob različnih dneh v tednu)

Cene abonmaja: Parter: sedeži od 1—10 vrste din 180, od 11—15 vrste din 150, od 16—17 vrste din 135. — Balkon: 1. vrsta din 180, 2. vrsta din 150, 3. vrsta din 135.

Polovico vsote plačajo abonenti ob vpisu, drugo polovico pa do 5. decembra t.l.

Prijave za abonma se sprejemajo v gledališki pisarni dnevno od 8. do 12. ure in sicer do zaključno 5. oktobra t.l.

Kulturo in umetnost ljudstvu!

Uprava Prešernovega gledališča

Prešernovo gledališče Kranj

Nedelja, 23. septembra ob 16. uri: Görner: „Pepeka“.

Mario Bajželjnov je ubila strelo. Med nalivom in točo v nedeljo je stala okoli 16. ure tov. Bajželjnova, nameščenka OZKZ v Kranju, pri oknu, v čigar bližini je električna napeljava. Strelo je oplazila dve osebi, Bajželjnova pa ubila.

Novi družine

15. septembra so se v Kranju poročili: Gašperlin Franc, Kranj in Gašperlin Ana, Predoslje; Stankovič Svetozar, Vojska pošta 2743 in Rihtar Ana, Golnik; Čebašek Alojzij, Trboje in Sprejcer Marija, Naklo; Kočač Valentim in Podlesnik Angela, Kranj; Trdina Janez in Pintar Justina, Martinj vrh. — Cestitamo!

Objave

Esperantsko društvo v Kranju sporoča, da bo 3. oktobra ob 19. uri začelo z esperantskim tečajem za začetnike in sicer v I. državnih gimnazijah. Prijave za tečaj sprejemajo vsak pondeljek in četrtek od 19.30 do 20.30 ure v društvenem prostoru, Koroška cesta 5. — Odbor.

Mali oglasi

Prodam dobro ohranjen divan. Kranj, Jezerska cesta 27.

Zamenjam lepo hišo z vrtom za dvo-družinsko blizu Kranja. Kržišnik, Družovačka št. 21.

Proglasam za neveljavno izgubljeno osebno, mladinsko, vajenško in sindikalno izkaznico ter spričevalo na ime Draksler Janez, Zg. Tenetišče.

Najditelja osebne, OF, LMS izkaznice in kolenske knjižice na ime Žorman Janko. Voklo 1, prosim, da izkaznice vrne. V nasprotnem slučaju jih razveljavljam.

Droebei iz razprave na ekrajni frontni konferenci v Kranju

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Nekdo od delegatov je opozoril, naj okr. odbor s pomočjo dopisov tolmači vse nove gospodarske, politične in organizacijske naloge in kakršne koli spremembe, ki jih mora poznati vsak državljan, češ da frontni aktivisti na vasi pogosto ne utegnejo resno in temeljito prestudirati člankov v dnevničnem časopisu in zato tudi ljudem vsako stvar dokaj pomanjkljivo tolmačijo. Tov. Dobre je diskutantu odgovoril, da je to dolžnost članov okrajnega odbora, ne pa samo izvršnega odbora, oziroma plačanih aktivistov. Sploh pa se bo treba pomeniti, kako bi izboljšali studij na vasi, ki je zelo pomanjkljiv. Tako bodo na terenu laže reševali vse naloge in probleme v svoji frontni organizaciji.

Ker so drugi diskutanti govorili o problemih, ki jih več ali manj že vsi poznamo, zaključujemo s poročilom o sicer živahni in plodni diskusiji.

KROMPIR

Potrošnike Kranja obveščamo, da zbiramo naročila za vsako količino krompirja za zimo v naši poslovalnici na Koroški cesti

Trgovsko podjetje Zadružnega sklada Kranj

Sprejemamo vsakovrstna naročila:

reportažno, portretno, otroško slikanje. Izdelujemo tudi povečave. Slikamo vsak dan, razen ob nedeljah. Po želji pridešmo tudi na dom

f
JOTOLIK KRAJN

PARTIZANSKA CESTA 4